

Kom i gang med

Iværksætteri på tekniske skoler

>>> Lærlinge som ønsker
at blive selvstændige

Baggrund:

Manglende undervisning i drift af egen virksomhed, specielt på de tekniske skoler, har været drøftet i adskillige år. Det er kendt, at især de tekniske skoler har det naturlige grundmateriale hvorfra iværksættere traditionelt rekrutteres, nemlig blandt kommende håndværkere og teknikere.

Imidlertid er det en kendsgerning at netop de tekniske skoler gennem de senere år har haft endog meget vanskeligt ved at sælge selvstændighedstanken og konceptet til de unge.

Industriens parter, regeringen samt de tekniske skoler anerkender behovet for øget fokus på undervisning i iværksætteri, og dermed relancering af en iværksætterkultur i særdeleshed inden for håndværksfagene.

Young Enterprise (YE), DS Håndværk & Industri og Dansk Metal gennemførte i samarbejde med 2 erhvervsskoler i 2003 et projekt omkring iværksætteri finansieret af Smedenes Uddannelsesfond.

På tekniske skoler, er der et naturligt elevgrundlag, for kommende iværksættere. Projektet omfattede en smedeklasse og en industriteknikklasser, der som en del af deres 3. hovedforløb, gennemførte et YE-projekt.

Folderen her har til formål at delagtiggøre og inspirere andre undervisere og uddannelsesansvarlige med erfaringer og anbefalinger fra dette projekt.

Hvem er Young Enterprise?

Young Enterprise (YE) er en organisation der tilbyder iværksætterforløb til unge studerende på erhvervsskolerne. Young Enterprise, er den nationale afdeling af Junior Achievement/Young Enterprise Europe, der er en europæisk organisation med aktiviteter i 37 medlemslande.

Young Enterprise blev etableret i august 1993 som erhvervsdrivende fond af en række erhvervsorganisationer og større virksomheder, og drives idag med støtte fra større danske virksomheder og landsdækkende organisationer

YE-formål:

Young Enterprise har til formål, at få unge mellem 15 og 25 år til, under deres uddannelses-forløb, at starte egen virksomhed sammen med medstuderende for her igennem at afprøve deres teoretiske viden i praksis.

Eleverne er gennem forløbet (for de tekniske skoler ca. 8 – 10 uger) under vejledning af lærere og rådgivere fra erhvervslivet.

Der er tale om en rigtig virksomhed med driftkapital, produktion/handel og kontakt til Told og Skat, bank og

forsikringselskab, og etableres under almindelige markedsvilkår og regler.

Formålet med projektet var:

- at synliggøre mulighederne for iværksætteri ved hjælp af Young Enterprise-konceptet på de tekniske erhvervsuddannelser.
- at øge interessen for henholdsvis smede- og industriteknikuddannelserne ved at organisere/tilrettelægge undervisningen på en ny og spændende måde.
- at motivere de tekniske skoler til parallelt med deres faglige udvikling at igangsætte iværksætterforløb for elever på forskellige hovedforløb. Dette vil bidrage til at skolerne kan øge en selvstændighedskultur.
- at tilpasse YE-konceptet (materialet) til de tekniske

skoler og til vekseluddannelsesprincippet, hvor skoleperioderne ofte har en varighed på 10 uger.

Planlægning og opstart

- Projektets undervisningsudgifter indeholdes i den almindelige bevillingsramme for et skoleophold.
- Skolerne afsatte 70 lektioner (valgfag) til forløbet.
- For at tilpasse YE-konceptet til skolen var det nødvendigt at ændre indholdet fra 80% økonomi/teori og 20% praksis til 80% praksis og 20% økonomi.
- Praktikvirksomhederne blev inddraget i elevernes projekt fra starten. Skolerne indkaldte således både elever og virksomheder til møde en måned før opstart.

- Klasserne blev inddelt i 4 grupper. Grupperne drøftede selv ide, virksomhedsform, projekt produkt, markedsføring og kapitalforhold. Det var her vigtigt, at eleverne ikke "låste" sig fast på den første ide.
- Den teoretiske del af undervisningen bestod af: Markedsundersøgelse, kundegruppe, handlingsparametre, afsætning, markedsføring, patentrettigheder, forsikring, økonomi, budget, regnskab, markedskræfter.
- Den teoretiske faglige del bestod af: udarbejdelse af arbejdstegninger, projektbeskrivelse, materiale/bestillingslister, relevante DS/EN-normer, fremstillingsmæssige problemstillinger herunder rationalisering af arbejdsprocesser.
- Der blev løbende evalueret og foretaget justeringer.

Eleverne sagde efter projektet:

- at det har været spændende at arbejde med egne ideer og samtidig få lov til at udvikle disse.
- at det var spændende at vælge virksomhedsform, bestyrelse og ledelse.
- at det er svært at lave en planlægning af en opgave på forhånd
- at det er svært at gennemskue økonomien i en opgave.
- at det er svært at gennemskue en produktionsrækkefølge i en konkret opgave.
- at det er svært at opstille en tidsramme for produktets udførsel.
- at der skal være tilknyttet en faglærer til projektet som fast kontaktperson.
- at det er positivt at opleve "styret frustration".

Erfaringer og anbefalinger

- Man bør nøje overveje, på hvilket undervisningsophold iværksætterprojektet gennemføres. Erfaring siger at der skal være "god" plads i undervisningsplanen tidsmæssigt både for lærere og elever.
- Et YE-projekt bør gennemføres så tidligt som muligt, fordi eleverne oplever, at der er andre aspekter i en faglig uddannelse ud over det rent faglige og håndværksmæssige.
- Det anbefales at "starte blødt op" for at projektet ikke skal virke uoverskueligt for eleverne
- Brug de valgfrie timer til YE-Projektet
- Oplægget til et YE-Projekt må ikke være for omfangsrigt. Vælg mindre opgaver. Læg ikke for mange delelementer ind i opgaven fra starten af.
- Vær konkret med hensyn til tema og opgave.
- Brug god tid til planlægningen, inden man går i værkstedet. Vær opmærksom på, at de teoretiske løsninger skal kunne udføres i værkstedet.
- Afsæt god tid til evaluering. Eleverne har megen glæde af denne.
- Det SKAL være engagerede lærere, der indgår i et YE-projekt
- Et YE-projekt lægger i form og indhold op til den projektorienterede svendep prøve. Svendepøverapporten kan indeholde elementer fra YE-projektet sammenholdt med den faglige del. I rapporten kunne eleverne redegøre for:
 - produktet – evt. ændringer i processen
 - design layout
 - materialeanvendelse
 - evt. inddragelse af eksterne interessenter til fremstilling af produktet
 - beskrivelse af målgruppe/ kunde

Hvor kan man henvende sig for at få supplerende viden og information?

Young Enterprises kontor :

Young Enterprise

Rugårdsvej 286

5210 Odense NV

Sekretariatsleder Susanne Ewald

tlf. 65 45 20 26

mail: suew@tietgen.dk

DS Håndværk og Industri

Magnoliavej 2

5250 Odense SV

Uddannelseschef Finn Kyed

tlf. 66 17 33 33

mail: fky@ds-net.dk

Dansk Metal

Nyropsgade 38

1780 København V

Sekretær Gert Svendsen

tlf. 33 63 20 00

mail: 000oges@danskmetal.dk

